

Polityka zagraniczna RP

mgr Piotr Zalewski

www.ce.uw.edu.pl

Polityka zagraniczna RP – plan wykładu

1. Wstęp
2. Organy powołane do prowadzenia polityki zagranicznej
3. Stosunki Polski z wybranymi krajami
 - ❖ Stosunki polsko – amerykańskie
 - ❖ Stosunki polsko – niemieckie
 - ❖ Stosunki polsko – rosyjskie
 - ❖ Stosunki polsko - ukraińskie
4. Zagraniczne misje wojskowe z udziałem wojsk polskich
5. Aktualne założenia polskiej polityki zagranicznej

Jesień ludów

-Okrągły Stół w Polsce

-Upadek muru berlińskiego

-Rewolucja w Rumunii

-Aksamitna rewolucja w Czechosłowacji

-Bałtycki łańcuch (Litwa, Łotwa i Estonia)

Polityka zagraniczna III RP

Główne cele po 1989 r.:

- przeorientowanie polskiej polityki na kierunek euroatlantycki
- integracja ze strukturami międzynarodowymi Zachodu (Rada Europy, Wspólnoty Europejskie, NATO)
- nawiązanie współpracy z państwami Zachodu (w tym bardzo ważne z USA)
- bezkonfliktowe wyjście z bloku państw socjalistycznych
- a także umacnianie demokracji oraz prowadzenie reform wolnorynkowych

Droga Polski do UE

- **Sierpień 1988 r.** – oficjalny wniosek Polski o nawiązanie stosunków dyplomatycznych
- **Lipiec 1989 r.** – nawiązanie stosunków dyplomatycznych (na czele polskiej misji Jan Kułakowski)
- **Grudzień 1991 r.** – Układ Europejski (stowarzyszenie między RP a Wspólnotami)
- **Kwiecień 1994 r.** – Minister SZ RP złożył oficjalny wniosek o członkostwo Polski w strukturach unijnych
- **Grudzień 1997r.** – Rada Europejska podejmuje decyzje o rozpoczęciu negocjacji akcesyjnych w z kilkoma państwami w tym z Polską (Program Partnerstwo dla członkostwa)
- **Marzec 1998 r.** – oficjalne rozpoczęcie negocjacji
- **Grudzień 2002 r.** – przyjęto wynik negocjacji akcesyjnych
- **16 kwietnia 2003 r.** – podpisanie traktatu akcesyjnego

Organy RP powołane do prowadzenia polityki zagranicznej

- **Prezydent** – reprezentowanie państwa w stosunkach międzynarodowych, ratyfikowanie i wypowiedzanie umów międzynarodowych, mianowanie i odwoływanie przedstawicieli w placówkach dyplomatycznych przyjmowanie listów uwierzytelniających
- **Parlament** – decyduje o wojnie i pokoju, kontroluje prowadzenie polityki zagranicznej (komisja sejmowa spraw zagranicznych)
- **Rząd z premierem na czele** – sprawowanie ogólnego kierownictwa w stosunkach z innymi państwami i organizacjami międzynarodowymi (zawieranie umów międzynarodowych)
- **Minister Spraw Zagranicznych** – realizuje politykę zagraniczną (odpowiada za nią), zawiera umowy, prowadzi rokowania, utrzymuje kontakt z placówkami dyplomatycznymi, mianuje członków misji dyplomatycznych

Ministrowie spraw zagranicznych III RP

- **Krzysztof Skubiszewski (1989 – 1993)**
 - Rząd Tadeusza Mazowieckiego (1989 – 1991)
 - Rząd Jana Krzysztofa Bieleckiego (1991)
 - Rząd Jana Olszewskiego (1991 - 1992)
 - Rząd Waldemara Pawlaka (1992)
 - Rząd Hanny Suchockiej (1992 – 1993)
- **Andrzej Olechowski (1993 – 1995)**
 - Rząd Waldemara Pawlaka (1993 – 1995)
- **Władysław Bartoszewski (1995)**
 - Rząd Józefa Oleksego (1995 – 1996)
- **Dariusz Rosati (1995 – 1997)**
 - Rząd Józefa Oleksego (1995 – 1996)
 - Rząd Włodzimierza Cimoszewicza (1996 – 1997)
- **Bronisław Geremek (1997 – 2000)**
 - Rząd Jerzego Buzka (1997 – 2001)

- **Władysław Bartoszewski (2000 – 2001)**
 - Rząd Jerzego Buzka (1997 – 2001)
- **Włodzimierz Cimoszewicz (2001 – 2005)**
 - Rząd Leszka Millera (2001 – 2004)
 - Rząd Marka Belki (2004 – 2005)
- **Adam Daniel Rotfeld (2005)**
 - Rząd Marka Belki (2004 – 2005)
- **Stefan Meller (2005 – 2006)**
 - Rząd Kazimierza Marcinkiewicza (2005 – 2006)
- **Anna Fotyga (2006 – 2007)**
 - Rząd Kazimierza Marcinkiewicza (2005 – 2006)
 - Rząd Jarosława Kaczyńskiego (2006 – 2007)
- **Radosław Sikorski (od 2007)**
 - Rząd Donalda Tuska (od 2007)

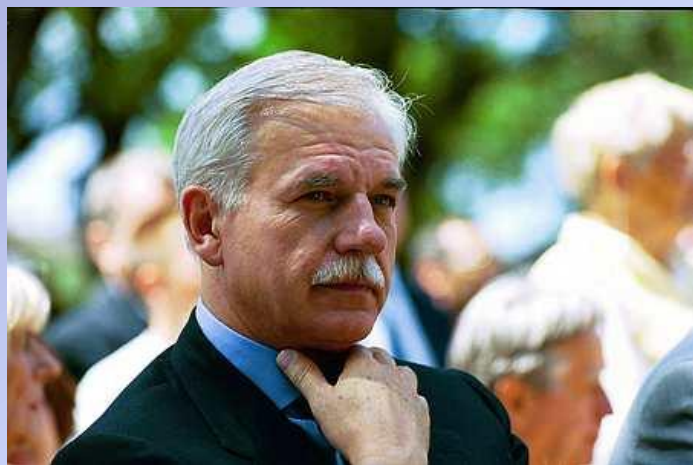

Krzysztof Skubiszewski

Władysław Bartoszewski

**Ministrowie spraw
zagranicznych III RP**

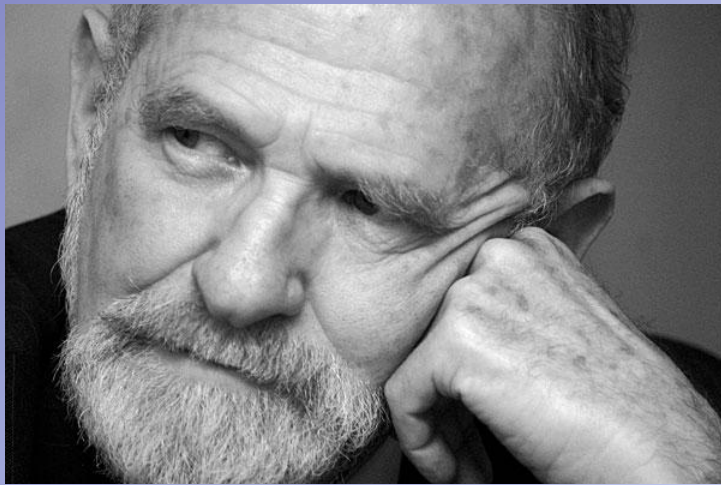

Andrzej Olechowski

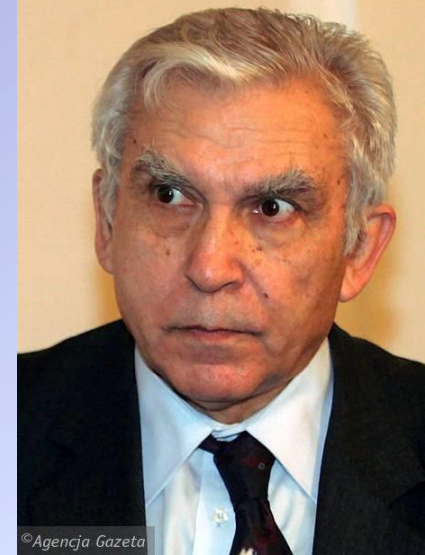

Dariusz Rosati

!CE

©Agencja Gazeta

Bronisław Geremek

Ministrowie spraw zagranicznych III RP

Adam Daniel Rotfeld

Włodzimierz Cimoszewicz

Stefan Meller

**Ministrowie spraw
zagranicznych III RP**

Anna Fotyga

Radosław Sikorski

Polska a Stany Zjednoczone Ameryki

1989 – 1999

okres starań o członkostwo w NATO

1999 – 2007

próby ustanowienia strategicznego partnerstwa

Od 2007

próby równoważenia partnerstwa

- Kierunek USA -jeden z głównych priorytetów w polityce zagranicznej po 1989 r.
- Ważne elementy sprzyjające:
 - Poparcie USA dla antykomunistycznej opozycji demokratycznej
 - duża sympatia społeczeństwa i elit dla Stanów Zjednoczonych
 - amerykańskie poparcie dla polskich reform i chęć wzmocnienia roli Polski jako czynnika stabilizacji w regionie
 - ograniczone pole działania w Europie - stopniowa rezygnacja Rosji z prozachodniego kursu
- Dążenie do wstąpienia do NATO (początkowo warunek USA – dopiero po wstąpieniu do UE)
 - 1993 r. zmiana stanowiska, rozpoczęcie negocjacji (1999 r. Polska członkiem NATO)

- **11 września 2001 r.** – atak na World Trade Center, Polska przystępuje do koalicji antyterrorystycznej , a w **2003** polskie wojska uczestniczą w ataku na **Irak** (po obaleniu reżimu Saddama Husajna Polska stacjonuje w swojej wydzielonej strefie stabilizacyjnej)
- operacja **Enduring Freedom** w Afganistanie (Interwencja NATO w Afganistanie – już od 2001 r.; a Polska współpraca od 2007 r.) – w całej misji łącznie brało udział 37 państw
- 2008 r. – sojusz na rzecz bezpieczeństwa w sprawie wojny w **Osetii Południowej** (Polska opowiedziała się po stronie Gruzji)
- **Sierpień 2008** – umowa polskiego rządu i USA o rozmieszczeniu elementów tarczy antyrakietowej na terenie RP
- Aktualnie Polska współpracuje blisko z USA w takich sprawach jak demokratyzacja, rozprzestrzenianie broni jądrowej, prawa człowieka, współpraca regionalna w środkowej i wschodniej Europie, reforma Narodów Zjednoczonych.

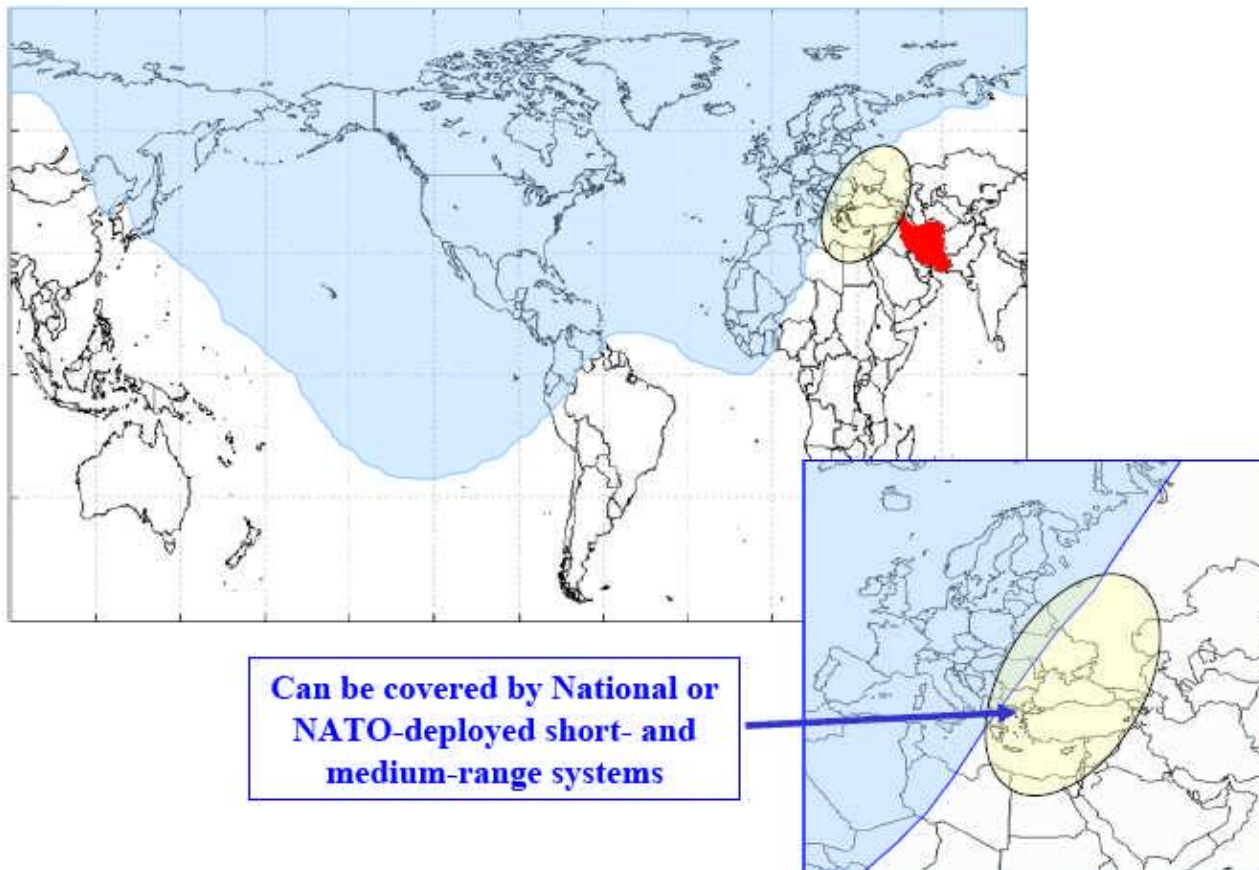
Główne problemy w stosunkach Polska-USA :

- ✓ Wizy
- ✓ Zbyt mało rozwiniętą współpracą gospodarczą
- ✓ Tarcza Antyrakietowa

Capability Provided Versus Iranian Ballistic Missile

BMD System With Interceptor Field (Poland) +
Midcourse Radar (Czech Republic) + Forward Based Radar

Approved for Public Release
07-MDA-2823 (13 JUN 07)

ms-109673B / 081407

15

Zasięg obrony antybalistycznej po instalacji pocisków przechwytyjących GBI w Polsce, oraz radaru w Czechach

- **26 lutego 2010 r.** – Prezydent Lech Kaczyński ratyfikował umowę dotyczącą statusu amerykańskich wojsk w Polsce tzw. **SOFA (Status of Forces Agreement)**
 - Pierwsza bateria rakiet Patriot od kwietnia w Polsce (w Morągu), wraz z nią żołnierze amerykańscy
 - na razie okresowa, a od 2012 r. stała baza baterii rakiet obrony powietrznej Patriot (a z czasem również baza rakiet SM-3)
 - Wojsko amerykańskie zobowiązane do przestrzegania prawa RP (podlegają polskiemu wymiarowi sprawiedliwości),

Polska a Niemcy

- **14 listopada 1990 r.** – uznanie i potwierdzenie istniejącej granicy polsko-niemieckiej
- **17 czerwca 1991 r.** – traktat o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy (współpraca gospodarcza, polityczna, kulturalna, w zakresie ochrony środowiska oraz ochrony niemieckiej mniejszości narodowej)
- Silne wsparcie Niemiec w dążeniach Polski do przystąpienia do UE
- Polska i Niemcy po II WW wprowadził dużo wspólnych instytucji i organizacji m.in.:
 - Forum Polsko-Niemieckie (od 1976 r.)
 - Organizacja „Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży” (od 1991 r. – finansowana z budżetów obydwu państw – popularyzacja kultury i języków)
 - Coroczna nagroda za szczególne zasługi dla rozwoju stosunków polsko – niemieckich (od 1993r., m.in. T. Mazowiecki, K. Skubiszewski, H.-D. Genscher, hrabina M. Dönhoff, S. Stomma)
 - Fundacja "Polsko-Niemieckie Pojednanie” (od 1991 r.; powołana w celu wypłacenia świadczeń byłym robotnikom przymusowym III Rzesz)

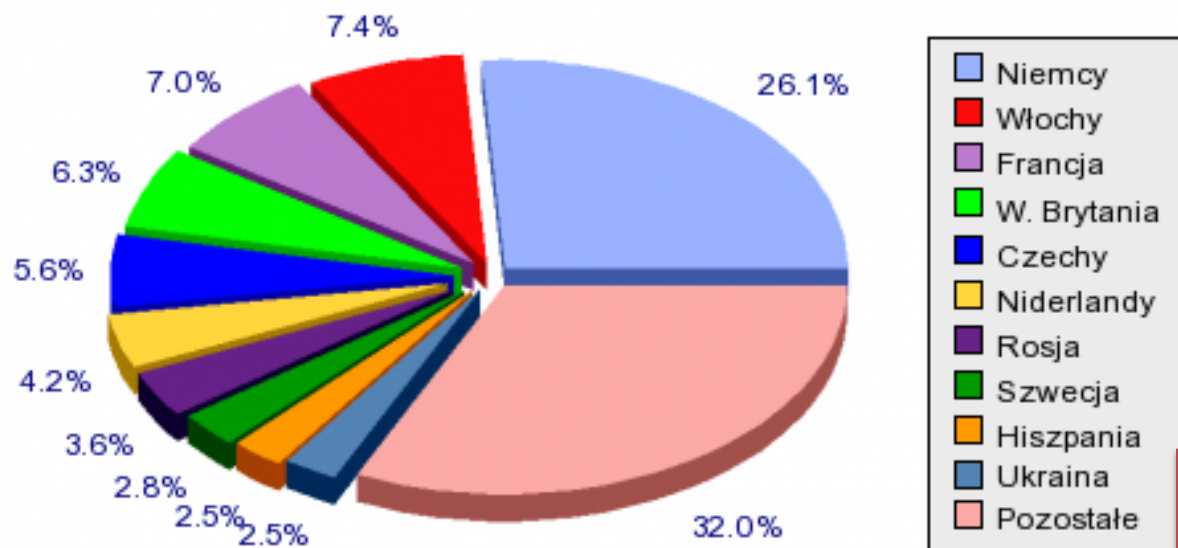
- Współpraca w ramach **Trójkąta Weimarskiego (Polska, Niemcy, Francja – od 1991 r.)** w dziedzinie polityki zagranicznej, obronności i bezpieczeństwa
- 2003 r. – 2007 r. ochłodzenie stosunków
- Od 2007 r. polityka ocieplania stosunków
- **5 lutego 2008 r.** – spotkanie Pełnomocnika Prezesa Rady Ministrów ds. dialogu Międzynarodowego W. Bartoszewskiego i Federalnego Przedstawiciela ds. Kultury i Mediów B. Neumannaw sprawie wznowienia działania „Europejskiej Sieci Pamięć i Solidarność” (z udziałem Polski, Niemiec, Węgier i Słowacji) – prowadzenie projektów związanych z historią XX wieku, naznaczonego tragicznymi skutkami dwóch totalitaryzmów

Główne problemy w stosunkach Polska-Niemcy:

- ✓ Kwestie roszczeń Niemców wobec Polski (Związek Wypędzonych, od 1957 r.)
- ✓ Ochłodzenie stosunków w latach 2003- 2007:
 - Poparcie interwencji w Iraku
 - NIE Polski dla Konstytucji Europejskiej
 - Zbliżenie współpracy niemiecko-rosyjskiej

Struktura procentowa polskiego eksportu w I kw. 2009

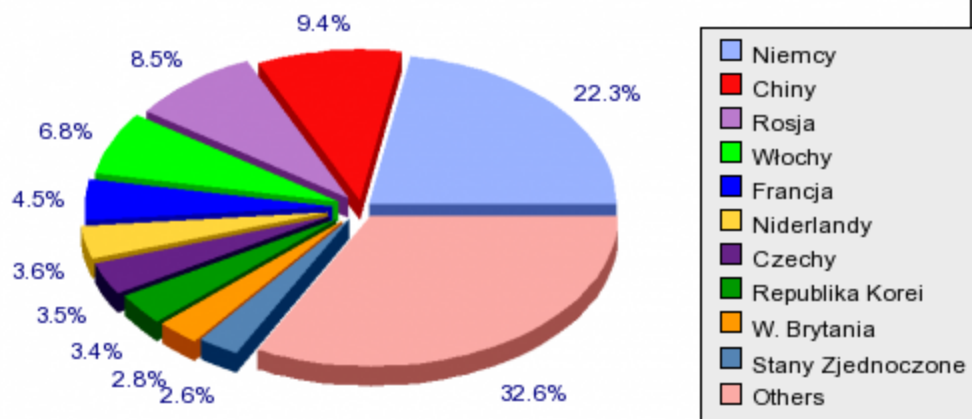
Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Współpraca gospodarcza

Eksport

Kraj	mIn EUR	udział (%)
Niemcy	11 912,6	26,1
Włochy	3 370,2	7,4
Francja	3 184,1	7
Wielka Brytania	2 865,7	6,3
Czechy	2 543,5	5,6
Niderlandy	1 938,2	4,2
Rosja	1 647,1	3,6
Szwecja	1 260,5	2,8
Hiszpania	1 156	2,5
Ukraina	1 147,4	2,5

Struktura polskiego importu w I kw. 2009

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Stosunki Polska - Rosja

- Po **1989 r.** Polska wydostała się spod wpływu ZSRR
- **1989 r. – 1991 r.** – ostrożna polityka wobec Rosji (stopniowe dążenie do likwidacji wszelkich zależności, a tym m.in. gospodarczych ale i do rozwiązania RWPG i Układu Warszawskiego)
- **10 grudnia 1991 r.** - „Traktat o przyjaźni i dobrosąsiedzkiej współpracy” (wzajemne poszanowanie suwerenności, nienaruszalność granic, pozbycie się roszczeń terytorialnych)
- **1993 r.** - wycofanie armii radzieckiej z terytorium RP
- **1994 r. – 1995 r.** - ochłodzenie stosunków – kampania rosyjska przeciwko rozszerzeniu NATO (m.in. Pogrożki wobec Polski)
- **1996 r. – 1997 r.** – nowa strategia RP – oddzielenie kwestii gospodarczych od kwestii politycznych (1996 r. 25 letni kontrakt na dostawy gazu – krytykowany, na niekorzystnych dla Polski warunkach)
- **1998 r. – 1999 r.** destabilizacja polityczna w Rosji (ułatwiło to wejście Polski do NATO), znaczne osłabienie stosunków gospodarczych

- **14 września 1999 r.** – MSZ Federacji wydaje oświadczenie, w którym podważa fakt agresji radzieckiej na Polskę 17 września 1939
- **2000 r.** – rząd Jerzego Buzka zmienia strategię wobec Rosji (zobowiązanie się Polski do aktywnego wspierania przemian demokratycznych w państwach postradzieckich i ich proeuropejskiej orientacji oraz rozwiązanie polsko-rosyjskiego problemów dotyczących historii)
- **10 lipca 2000 r.** – nieoficjalna wizyta Aleksandra Kwaśniewskiego w Rosji, a także polityka prezydenta W. Putina powoduje chwilowe polepszenie stosunków;
- **16 – 17 stycznia 2002 r.** – wizyta W. Putina w Polsce (zadeklarował chęć rozwiązania spornych problemów historycznych, m. in. zadośćuczynienia polskim ofiarom stalinizmu, w marcu 2002 roku powstała polsko-rosyjska komisja do rozwiązania problemów historycznych.)
- **Luty 2004 r.** – krótkotrwała przerwa w dostawie gazu do Polski (oficjalnie – chęć wywarcia wpływu na Mińsk)
- **Sierpień 2004 r.** – zignorowanie rocznicy Powstania Warszawskiego; negocjacje przez rosyjskie MSZ Zbrodni Katyńskiej (dążenie do przedawnienia ludobójstwa)
- **Od 2004 r.** znaczne pogorszenie stosunków między krajami w związku poparciem przez Polskę pomarańczowej rewolucji

- **2005 r.** – wizyty Prezydenta Kwaśniewskiego w Moskwie, przy jednej wizycie Prezydenta Putina; kolejne oburzające oświadczenia dotyczące Polski
- **Maj 2005 r.** – kontrowersyjny udział A. Kwaśniewskiego w obchodach 60 rocznicy triumfu ZSRR w II wojnie światowej (polski prezydent w orszaku wiwatującym na cześć ZSRR; a brak jakichkolwiek korzyści)
- **Lato 2005 r.** – pobicie polskich dziennikarzy i dyplomatów w Moskwie
- **Listopad 2005 r.** – Rosja wprowadziła zakaz importu polskiego mięsa, a następnie i innych produktów spożywczych (znaczne ograniczenie wymiany towarowej)
- **2007 r. – 2008 r.** – niezadowolenie Rosji z powodu rozmów w sprawie Tarczy Antyrakietowej
- **2007 r.** – jednodniowa wizyta Premiera Donalda Tuska w Moskwie i spotkanie z W. Putinem
- **2008 r.** – zniesienie embarga na polskie mięso
- **Luty 2009 r.** – wizyta Władimira Putina w Polsce;
starcie rozbieżnych prawd polskich i rosyjskich polityków (w trakcie spotkania Tusk-Putin w Polsce, w Rosji w tym samym czasie odbyła się konferencja, która miała na celu dowiedzenie polskiej współpracy z Hitlerem)

Główne problemy na linii Moskwa – Warszawa

- ✓ kwestia jeńców przetrzymywanych przez stronę polską po wojnie polsko-bolszewickiej w 1920 r. (Rosja twierdzi, że Polacy dopuszczali się na nich zbrodni wojennych)
- ✓ Twierdzenie przez Rosję, iż aneksja Zaolzia w roku 1938 bezpośrednio przyczyniła się do wybuchu II WW
- ✓ Zgodnie z rosyjską wizją negatywna postawa rządu polskiego w Londynie spowodowała, że wojna trwała tak długo
- ✓ nierozwiązana sprawa zbrodni katyńskiej (brak dostępu do akt katyńskich dla strony polskiej)
- ✓ Rurociąg gazowy na dnie Bałtyku Rosja- Niemcy

10 kwietnia 2010 r. – Tragedia w Smoleńsku, możliwe zbliżenie polsko-rosyjskie

Polska a Ukraina

- **24 sierpnia 1991 r.** – Ukraina ogłasza niepodległość, Polska uznaje jej niepodległość jako pierwszy kraj
- **18 maja 1992 r.** - „Traktat o dobrym sąsiedztwie, przyjaznych stosunkach i współpracy” (w tym roku również wiele umów w różnych dziedzinach)
- **Luty 1993 r.** umowa o współpracy wojskowej
- **1994 r.** – kolejne umowy w zakresie współpracy gospodarczej; powstaje również nowu Euroregion „Bug”
- **Maj 1997 r.** – „Wspólne oświadczenie o zgodzie i pojednaniu” (uczczono pamięć ofiar konfliktów polsko - ukraińskich)
- **1998 r. – 1999 r.** – wyjątkowe ożywienie w stosunkach między państwami, liczne spotkanie na szczeblach szefów państw i rządów
- **2000 – 2002 r.** – pogorszenie relacji (bak zwrotu polskich dzieł sztuki, zatrzymanie odbudowy Cmentarza Orląt Lwowskich); przybliżenie na linii Moskwa- Kijów

- Powracające problemy:
 - Bratobójcze walki na Wołyniu w czasie II WW, akcja ‘Wisła’
 - Problem mniejszości ukraińskiej w Polsce
- **Czerwiec 2005 r.** - III Kongres Eucharystyczny w Warszawie (symbolicznego zbliżenie i akt pojednania polsko-ukraińskiego); wkrótce potem prezydenci Kwaśniewski i Juszczenko otworzyli odrestaurowany Cmentarz Orłąt Lwowskich
- **Maj 2006 r.** - podczas uroczystości w rocznicę polskiego mordu na cywilnej ludności ukraińskiej w Pawłokomie, prezydent Kaczyński zacytował Modlitwę Pańską: „odpuść nam nasze winy jako i my odpuszczamy naszym winowajcom” (pojednanie polsko-ukraińskie stawało się faktem)
- **2007 r.** – „Pomarańczowa Rewolucja” znaczne zbliżenie obu krajów dzięki poparciu polskich polityków i społeczeństwa; deklaracja o strategicznym partnerstwie
- **18 kwietnia 2007 r.** – ogłoszenie gospodarzy Euro 2012 Polska – Ukraina (ściśła współpraca przy organizacji wydarzenia)

Zagraniczne misje wojskowe

- Polska bierze udział w misjach pokojowych ONZ już od 1953 r. (polscy obserwatorzy weszli w skład komisji nadzorującej po wojnie koreańskiej)
- 1973 r. – pierwszy na tak szeroką skalę udział wojska polskiego w operacji UNEF II (Second United Nations Emergency Force) w Egipcie
- w latach 1953 r. – 2007 r. wojsko polskie wzięło udział w 66 misjach pokojowych i operacjach wojskowych, prowadzonych na terytorium 39 państwa (łącznie ok. 64 000 żołnierzy)
- Aktualnie 8 kontyngentów wojskowych
 - Misje ONZ (Syria, Liban)
 - NATO (Kosowo, Afganistan, PKW Pułaski)
 - Operacje UE (Bosnia i Hercegowina, Czad)
 - Misja w Iraku

Polskie kontyngenty w misjach

MISJE	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
<i>Afganistan</i>	-----	-----	-----	80	80	80	80	136	2400	3200	2000
Irak	-----	-----	-----	-----	2500	5000	3200	1800	1800	900	20*
<i>Kosowo</i>	-----	-----	-----	-----	-----	600	600	600	600	600	300
Czad	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	700	380
Liban	-----	-----	-----	-----	-----	750	750	750	900	1000	500
W. Golan	-----	-----	-----	-----	-----	700	700	700	700	700	350
Gruzja**	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	20	20
Bośnia	-----	-----	-----	-----	-----	400	400	400	400	400	200
<i>Active Endeavour</i>	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	30	20	230	15
<i>Air Policing</i>								65		100	
<i>Pakistan</i>							140				
SUMA					2580	7530	5870	4481	6820	7850	3765

Kursywa i Pogrubienie – MISJE NATO

*misja NTMI

** Obserwatorzy UE

Powyższe dane mają charakter przybliżony. Przedstawiają w stan liczbowy w ciągu całego roku.

Dane na 2009 pokazują stan na dzień dzisiejszy.

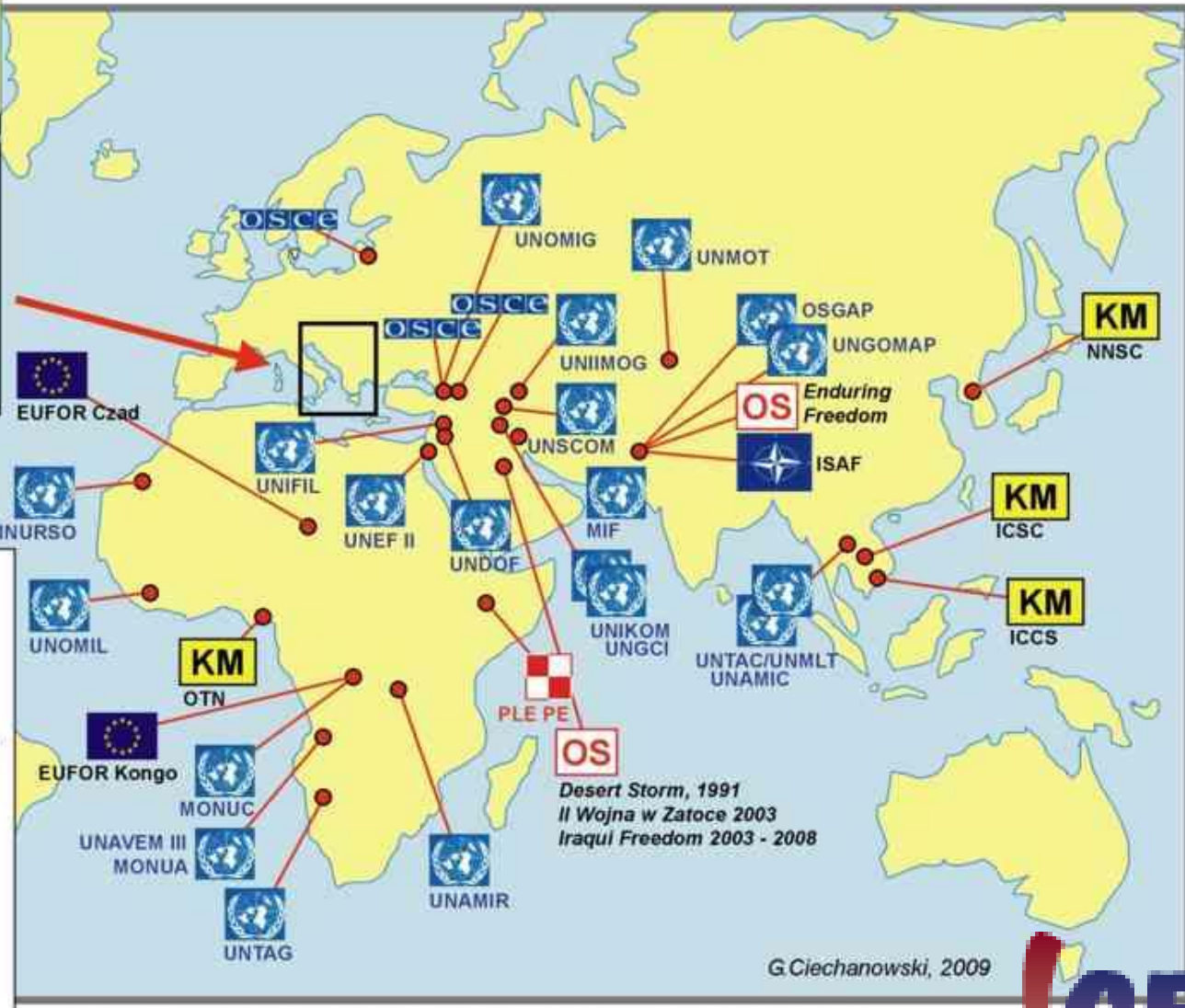
Wydatki budżetu państwa w latach 2006 r. – 2008 r. na udział wojsk polskich w misjach w Iraku, Afganistanie i Czadzie (w mln. zł)

Lata/ państwa	Irak	Afganistan	Czad
2006	118,9	40,2	-
2007	118,1	461	0,1
2008	187,5	303,9	48

WOJSKO POLSKIE W OPERACJACH POKOJOWYCH 1953 - 2008

Polish Armed Forces in peacekeeping operations 1953 - 2008

- KM** komisja międzynarodowa
international commission
- misja ONZ - *UN mission*
- Polska Lotnicza Eskadra Pomocy Etiopii
Polish Relief Helicopter Squadron in Ethiopia
- OS** operacje sprzymierzonych
allied operations
- misja NATO - *NATO mission*
- misja OBWE - *OSCE mission*
- misja Unii Europejskiej - *EU mission*

G.Ciechanowski, 2009

Zrodlo: Polacy w służbie pokoju 1953 - 2003, Warszawa 2003, opracowanie własne

Aktualne założenia polskiej polityki zagranicznej

Priorytet I - Polska silna w Europie, patron i promotor jej polityki wschodniej („Polska współgospodarzem Europy”)

1. Silna pozycja Polski w Unii Europejskiej
 - ✓ Więcej Europy, a nie mniej.
 - ✓ Aktywne działania na rzecz budżetu unijnego po 2013 r.
 - ✓ Dalsze pogłębienie rynku wewnętrznego
 - ✓ Poparcie silnej pozycji Wysokiego Przedstawiciela ds. Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa
2. Europejska polityka sąsiedztwa – **Partnerstwo wschodnie** (wsparcie procesów transformacji zachodzących w państwach partnerskich) uczestniczenie w budowaniu relacji UE – Rosja
3. Tworzenie koalicji państw , Polska jako kraj o dużym potencjale w tym zakresie (m.in. poprzez działania w ramach Trójkąta Weimarskiego)

4. Odpowiednie przygotowanie do **Polskiej Prezydencji w 2011 r.**
 - 1) zadanie wagi ciężkiej: negocjacje Wieloletnich Ram Finansowych
 - 2) rynek wewnętrzny – nowe sposoby na ożywienie wzrostu gospodarczego po kryzysie
 - 3) stosunki z państwami Europy Wschodniej
 - 4) polityka energetyczna i bezpieczeństwo energetyczne Unii
 - 5) Wspólna Polityka Bezpieczeństwa i Obrony.
5. Wzmocnienie **stosunków polsko –amerykańskich** w ramach większej amerykańskiej obecności inwestycyjnej, technologicznej i intelektualnej w Polsce
6. Współpraca i jej pogłębianie z sąsiadami Polskich granic oraz byłych Republik radzieckich

Priorytet II - Polska jako mocne ogniwo Sojuszu Północnoatlantyckiego

7. Działania na rzecz **bezpieczeństwa** – prace nad kryzysami energetycznymi, zmianami klimatycznymi, migracjami, niebezpieczeństwem ataków terrorystycznych, konfliktów regionalnych, ataków w cyberprzestrzeni, łamaniem praw człowieka, rozprzestrzenianiem broni masowego rażenia
8. Aktywny udział w operacjach wojskowych sojuszu
9. Bezpieczeństwo energetyczne (rurociąg Nabucco, koncepcja Południowego Korytarza Energetycznego)

Priorytet III – Polska markę jako kraj sukcesu, kochający wolność i umiejący się nią dzielić.

10. Wspólnota Demokracji – projekt profesora Bronisława Geremka, aktywnie działający od 10 lat
11. Obchody 30 rocznicy powstania Solidarności (przypomnienie ruchów wolnościowych)

Priorytet IV Polska jako kraj wspierający swoją diasporę

12. Silna opieka i pomoc naszym rodakom za granicą (wraz z Polonią na świecie jest 55 mln Polaków)
13. Nowatorskie rozwiązania w zakresie służby konsularnej (np. umowy o reprezentacji wizowej, pozwalającej wydawać wize w imieniu państwa, które nie posiada własnego przedstawicielstwa na terytorium kraju urzędowania)

Priorytet V - Polska dyplomacja jako skuteczna służba

14. Połączenie MSZ z UKIE (od 1 stycznia 2010 r.)
15. Modernizacja polskiej służby zagranicznej
16. Powołanie Centrum Rozwoju Zawodowego w MSZ w celu doskonalenia i szkolenia pracowników polskiej dyplomacji

Dziękuję za uwagę!

www.ce.uw.edu.pl